

Sivistyksen palvelualueen toimintasääntö

Sivistyksen palvelualueen toimintasääntö

Sivistyslautakunta xx.6.2021 §
Asianumero:

Korvaa säädöksen: 2020/10

Sivistyksen palvelualueen toimintasääntö

Toimintasääntö sisältää määräyksiä sivistyksen palvelualueen organisaatiosta, toiminnan sisällöstä ja johtavassa asemassa olevien viranhaltijoiden tehtävistä ja toimivallasta.

Toimintasäännön 1 § - 5 § sisältävät toiminnan kuvauksen ja 6 § - 11 § johtavassa asemassa olevien viranhaltijoiden tehtävät ja toimivallan.

1 §

Palvelualueen organisaatio ja johtaminen

Sivistyksen palvelualueen johtajana toimii palvelualuejohtaja.

Palvelualuejohtajan tehtävät on määritelty Lahden kaupungin hallintosäännössä ja sen liitteinä olevissa talousasioiden ja henkilöstöasioiden toimivaltataulukoissa sekä kaupunginhallitusta ja konsernihallintoa koskevissa erillisäännöissä.

Palvelualueella toimii johtoryhmä, jonka tehtävänä on edistää koko palvelualueen yhteistoimintaa sekä strategian ja tavoitteiden toteuttamista.

Palvelualuejohtaja nimeää palvelualueen johtoryhmän, jossa on henkilöstön edustus. Henkilöstöä edustava jäsen nimitetään henkilöstöjärjestöjen esityksestä.

Sivistyksen palvelualueella on seuraavat kolme vastuualuetta, joilla on seuraavat keskeiset tehtävät:

1. *Lasten ja nuorten kasvun vastuualue:*

- lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen
- vastuualueen palvelujen ja ydinprosessien kehittäminen ja koordinointi
- opetuksen ja kasvatuksen alueellisen yhteistyön ja tukipalvelujen kehittäminen ja koordinointi
- viestintä- ja markkinointiyhteistyö

2. *Osallisuuden ja tiedon vastuualue:*

- elinikäisen osaamisen edistäminen
- vastuualueen palvelujen ja ydinprosessien kehittäminen ja koordinointi
- toisen asteen koulutusyhteistyö ja opiskelijahuoltopalvelut
- osallisuuden ja hyvinvoinnin toimintakulttuurin kaupunkitasoinen edistäminen
- taiteen perusopetuksen palveluyhteistyö
- vastuualueen maakunnallinen palveluyhteistyö
- viestintä- ja markkinointiyhteistyö

3. *Liikunnan ja kulttuurin vastuualue:*

- virikkeellisen elämän sekä kaupungin vetovoimaisuuden edistäminen
- vastuualueen palvelujen ja ydinprosessien kehittäminen ja koordinointi
- lasten ja nuorten kulttuurityö
- vastuualueen avustusten ja tukien linjaaminen
- viestintä- ja markkinointiyhteistyö

Vastuualueet toimivat vastuualuejohtajien alaisuudessa.

Sivistyksen palvelualueen toimintasääntö

Palvelualueelle, vastuualueelle ja palveluyksiköihin voidaan palvelualuejohtajan päätöksellä muodostaa toimintayksiköitä.

Toimintayksiköillä on vastuu yksikkönsä osalta toiminnasta ja taloudesta sekä seurannasta ja arvioinnista.

Toimintayksiköt toimivat osana joko palvelualueen, vastuualueen tai palveluyksikön organisaatiota palvelualuejohtajan, vastuualuejohtajan tai palveluyksikön esimiehen alaisuudessa.

2 §

Lasten ja nuorten kasvun vastuualue

Lasten ja nuorten kasvun vastuualueelle kuuluvat seuraavat sivistyslautakunnan alaiset palveluyksiköt:

1. *Varhaiskasvatuspalvelut, joka vastaa*

- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämisestä
- yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta
- yksityisen varhaiskasvatuksen ja lasten kotihoidon tuista
- muista erikseen määräytyistä tehtävistä

2. *Perusopetuspalvelut, joka vastaa*

- kaupungin perusopetuksen järjestämisestä
- osaltaan esiopetuksesta sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta
- kirjoillaan olevien oppilaiden oppivelvollisuuden ohjaus ja valvonta
- muista erikseen määräytyistä tehtävistä

3. *Nuorisopalvelut, joka vastaa*

- nuorten hyvinvoinnin edistämisestä yhteisöllisellä sekä yksilöllisellä tuella ja toiminnalla
- palvelukokonaisuudesta, joka muodostuu alueellisista nuorisopalveluista, osallisuuden ja kansalaistoiminnan tukemisesta, nuorten tukipalveluista sekä nuorisopoliittisista ja nuorten kasvu- ja elinoloihin liittyvistä tehtävistä
- muista erikseen määräytyistä tehtävistä
- asuinkunnan oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta

3§

Osallisuuden ja tiedon vastuualue

Osallisuuden ja tiedon vastuualueelle kuuluvat seuraavat sivistyslautakunnan sekä hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan alaiset palveluyksiköt:

1. *Lukiokoulutuspalvelut (sivistyslautakunta), joka vastaa*

- -yleissivistävän, jatko-opintokelpoisuuden antavan lukiokoulutuksen järjestämisestä
- kirjoillaan olevien opiskelijoiden oppivelvollisuuden ohjaus ja valvonta

Sivistyksen palvelualueen toimintasääntö

---

2. *Kirjasto- ja tietopalvelut (hyvinvoinin ja vapaa-ajan lautakunta), joka vastaa*
  - tasa-arvoisten mahdollisuuksien luomisesta asukkaille hankkia tietoa ja sivistystä, harrastaa kirjallisuutta, musiikkia ja kulttuuria sekä edistää tietoyhteiskunnan kansalaistaitoja
3. *Wellamo-opisto (sivistyslautakunta), joka vastaa*
  - toiminta-alueensa asukkaiden omaehtoiisiin koulutustarpeisiin eri elämänvaiheissa perustuvan yleissivistävän koulutuksen järjestämisestä
  - kuvataiteen taiteen perusopetuksesta
4. *Osallisuus ja hyvinvointi (hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta), joka vastaa*
  - hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämistyöstä
  - vanhus- ja vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä
  - jäämistöjen sosiaalisiin ja kulttuurisiin käyttötarkoituksiin kohdentamisesta

4§

Liikunnan ja kulttuurin vastuualue

Liikunnan ja kulttuurin vastuualueelle kuuluvat seuraavat hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan alaiset palveluyksiköt:

1. *Liikuntapalvelut, joka vastaa*
  - kaupungin liikuntapaikkojen ylläpitämisestä ja kehittämisestä
  - liikuntatilojen vuokraamisesta asukkaiden, liikuntaseurojen sekä urheilu- ja liikuntatapahtumajärjestäjien käyttöön
  - ohjatun liikuntatoiminnan järjestämisestä erityis- ja terveyslääkäriryhmille
  - yhteistyöstä urheilun lajiliittojen ja muiden tapahtumajärjestäjien kanssa kansainvälisten liikunta- ja urheilutapahtumien järjestämiseksi
2. *Kaupunginmuseo, joka vastaa*
  - alueellisena vastuumuseona Opetusministeriön määrittelemistä tehtävistä Päijät-Hämeessä:
  - 1. alueellisen museotoiminnan edistämistehtävästä,
  - 2. kulttuuriympäristötehtävästä ja
  - 3. alueellisesta taidemuseotehtävästä Päijät-Hämeen maakunnassa.
  - museotoiminnan ylläpidosta ja kehittämisestä
  - kokoelma- ja tutkimustyöstä
  - näyttelyiden järjestämisestä
  - Lahden kaupunki vastaa siitä, että museoiden kokoelmat säilyvät museokokoelmina museotoimintaa tehtävänään järjestävän oikeustoimikelpoisen, yksityisen tai julkisen toimijan hallinnassa silloinkin, jos Lahden kaupunki luopuu museoiden ylläpidosta
  - Lahden kaupungin museoita ei ylläpidetä taloudellisen voiton tavoittelemiseksi
3. *Kaupunginorkesteri, joka vastaa*
  - konserttien järjestämisestä, tallentamisesta ja välittämisestä ja yleisötyöstä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa

Sivistyksen palvelualueen toimintasääntö

---

4. Kaupunginteatteri, joka vastaa

- omaa sekä yhteistuotantoa olevien teatteriesityksien järjestämisestä ja kaupunginteatterin yleisötyöstä
- ohjelmistoa täydentävien koti- ja ulkomaisten teatteri- ja kulttuuriesitysvierailujen järjestämisestä

Palveluyksiköt toimivat palveluyksiköiden esimiesten alaisuudessa.

5§**Vastuualuejohtajan tehtävät**

Vastuualuejohtaja

1. johtaa ja kehittää vastuualueen toimintaa sekä vastaa vastuualueen

- palvelujen järjestämisestä toimintaansa koskevien päätösten ja määräysten mukaisesti,
- asioiden organisoinnista sekä valmistelusta lautakuntaan
- toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta ja talousarvion sekä käyttösuunnitelman toteuttamisesta, seurannasta ja raportoinnista
- ydinprosessien kehittämisestä ja koordinoinnista
- yhteisistä tehtävistä sekä yhteistyöstä palvelualueen ja vastuualueen muiden yksiköiden kanssa
- yhteisistä hankkeista ja projekteista
- toimii esittelijänä lautakunnassa vastuualuetta ja siihen kuuluvia palveluyksiköitä koskevissa asioissa

2. päättää alaisestaan organisaatiosta sekä henkilöstöstä ja sen tehtävistä siltä osin kuin niistä ei ole hallintosäännössä tai tässä toimintasäännössä määrätty

3. toimii alaisensa henkilöstön henkilöstöhallinnollisena esimiehenä ja vastaa yhteistoimintamenettelyn toteuttamisesta

4. vastaa kaupungin strategian, talousarvion ja käyttösuunnitelman sekä toimivallan delegoinnin perusteella määrätyistä ja esimiehen määräämistä muista tehtävistä.

6 §**Palveluyksikön esimiehen tehtävät**

Palveluyksiköiden esimiehiä ovat opetus- ja kasvatusjohtaja

varhaiskasvatusjohtaja, nuorisotoimenjohtaja, lukiojohtaja, Wellamo-opiston rehtori, kirjastopalvelujohtaja, osallisuuden ja hyvinvoinnin johtaja, liikuntatoimenjohtaja, museonjohtaja, teatterinjohtaja ja kaupunginorkesterin intendentti.

Palveluyksikön esimies

1. johtaa ja kehittää yksikön toimintaa sekä vastaa yksikön

- palvelujen järjestämisestä toimintaansa koskevien päätösten ja määräysten mukaisesti
- asioiden organisoinnista sekä valmistelusta lautakuntaan
- toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta ja talousarvion sekä käyttösuunnitelman toteuttamisesta, seurannasta ja raportoinnista
- osalta vastuualueen yhteisistä tehtävistä sekä yhteistyöstä palvelualueen ja vastuualueen

Sivistyksen palvelualueen toimintasääntö

- muiden yksiköiden kanssa
- hankkeista ja projekteista
- viestinnästä ja markkinoinnista

2. päättää alaisestaan organisaatiosta sekä henkilöstöstä ja sen tehtävistä siltä osin kuin niistä ei ole hallintosäännössä tai tässä toimintasäännössä määrätty

3. toimii alaisensa henkilöstön henkilöstöhallinnollisena esimiehenä ja vastaa yhteistoimintamenettelyn toteuttamisesta lukuun ottamatta kaupunginteatteria, jossa hallintojohtaja soveltaa työ- ja virkaehtosopimusta sekä niihin perustuvia viranomaisohjeita

4. vastaa kaupungin strategian, talousarvion ja käyttösuunnitelman sekä toimivallan delegoinnin perusteella määrätyistä ja esimiehen määräämistä muista tehtävistä.

8 §

Johtavien viranhaltijoiden välittömät alaiset

Palvelualuejohtajan välittömiä alaisia ovat vastuualuejohtajat ja kehittämisspäällikkö.

Vastuualuejohtajien välittömiä alaisia ovat palveluyksiköiden esimiehet ja suoraan vastuualueen alaisuuteen kuuluvien toimintayksiköiden esimiehet.

9 §

Henkilöstön kelpoisuusehdot

Vastuualuejohtajien kelpoisuusehtoina ovat soveltuva ylempi korkeakoulututkinto sekä riittävä kunnallishallinnon tuntemus.

Palveluyksiköiden esimiesten kelpoisuusehtoina ovat soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, riittävä kunnallishallinnon tuntemus sekä alansa hyvä tuntemus, minkä ohella määrätään seuraavaa:

- Nuorisotoimenjohtajan virkaan on kelpoinen myös henkilö, jolla on nuorisotyöntutkinto Tampereen yliopistosta ja joka on perehtynyt kunnallishallintoon ja jolla on alansa hyvä tuntemus
- Kirjastopalvelujohtajan kelpoisuudesta on lisäksi voimassa, mitä laissa yleisistä kirjastoista säädetään
- Wellamo-opiston rehtorin kelpoisuudesta on lisäksi voimassa, mitä opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa asetuksessa säädetään
- Kaupunginorkesterin intendentiltä vaaditaan ylempään korkeakoulututkintoon kuuluvana tai erikseen suoritettuna musiikin alan arvosana tai vastaava käytännössä saavutettu pätevyys
- Teatterinjohtaja valitaan enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

Teatterin apulaisjohtajan kelpoisuusehtoina ovat soveltuva korkeakoulututkinto, riittävä kunnallishallinnon tuntemus sekä alansa hyvä tuntemus.

Orkesterin taiteellisen johtajan kelpoisuusehtona on kapellimestarin loppututkinto tai sitä vastaava tutkinto tai muutoin hankittu vastaava pätevyys.

Muiden kuin edellä luetellun henkilöstön kelpoisuusehdot määrää valinnan suorittava viranomainen, jollei lainsäädännöstä muuta johdu.

Sivistyksen palvelualueen toimintasääntö

---

10 §

Liitteet

Toimintasäännön liitteenä on luettelo palvelualueen toimipisteistä.

Voimaantulo

Tämä toimintasääntö tulee voimaan 1.6.2021.